

Kako se mora ravnati s pritožbami.

§. 7. Imeniki volilcev morajo vsaj en teden pred volitvijo ležati pri občinskem županu volilnega kraja, da jih vsak lahko pregleda (§. 8.), in se mora to razglasiti tako, da se to oznanilo očitno nabije pri c. kr. okrajnem glavarstvu in pa pri občinah volilnega kraja, ter da se razun tega, kakor je navada, okliče po občinah, po katerih bivajo vdeleženi posestniki, in pa ob enem tudi določi obrok osmih dni za vložbo pritožeb.

C. k. okrajno glavarstvo razsodi o v pravem času vloženi pritožbah vsaj v treh dneh, ter koj popravi, kar je našlo, da se mora popraviti. Ako se zahtevani popravek tukaj odreče, se sme prositi za presojo pri c. kr. deželni vladi. Taka prošnja za presojo se mora vsaj v osmih dneh po zvedbi zanikavne razsodbe vložiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu, katero mora to nemudoma predložiti c. k. deželni vladi.

Razsodba c. kr. deželne vlade je za tisto volitev, za katero se ravno pripravlja, konečno veljavna.

Osem dni pred volitvijo se ne smejo v imenikih volilcev nikakoršne spremembe več storiti.

(Dalje prihodnjič.)

Gospodarske skušnje.

* *Če si gospodar želi napraviti tak gnoj, da en voz več velja, kakor sicer trije ali štirje vozovi, naj dela tako-le: Vselej, kedar gnoj iz heva kida na gnojišče, potrese naj ga, kakor je kup večji ali manjši, z gipsom. Tak gnoj obdrži svojo moč in rodovitost, in je na polji, v vinogradih, na vrtu ali kjer koli tako zdaten, da se obilo povrne denar, ki se za gips potrosi.*

Gospodarske novice.

* *Kako je nek ljudski učitelj obogatel.* Časnik „Landw. Zeitung für Elsass-Lothringen“ poroča o tem tako-le: Po nekem kmetijskem zboru v Wadernu okraja Merzigskega (v Renopruskem) je ljudski učitelj imenovanega kraja kupil mlado svinjico Angleškega plemena za 48 mark (marka 50 kr. našega denarja). V začetku meseca sušca 1872., ko je bila leto stara, je vrgla 5 prascev, katere, 7 tednov stare, je vkup za 188 mark prodal. Ko so bili ti prasci leto stari, je vsak okoli 3 cente vagal. 5. septembra tistega leta je svinjica vdrugič 8 prascev vrgla, 6 od teh, po 10 tednov starih, je prodal za 252 mark, druga dva pa začetka leta 1873. za 122 mark. Tretjikrat je storila sušca meseca 1873. zopet 8 mladih, katerih je 7, 7 tednov starih, za 240 mark prodal. Najslabšega je doma prihranil, ki pa je čez leto in dan tehtal 215 funtov. Meseca septembra 1873. je četrtrič mlade imela, in sicer zopet 8, od katerih je 7, starih 6 tednov, za 168 mark prodal, osmega si je zopet za dom pridržal. Zadnjikrat je vrgla meseca julija 1874. leta 7 prascev, 6 jih je 6 tednov starih za 111 mark prodal, najboljšega pa za se obdržal, katerega še dandanes ima. Skupil je tedaj v vsem skupaj 1081 mark; če se od tega zneska odtegne 48 mark za kupljeno svinjo, znaša ostali skupljeni znesek za prodane prasce 1033 mark. Od tega dohodka se imajo odtegniti le stroški za izrejo starke in mladičev, kateri pa se zmanjšajo za toliko, kolikor so bili za dom prihranjeni mladiči vredni. — Kaj, ko bi tudi naši učitelji tako srečni bili pri nauku kmetijstva v tako imenovanih „landw. Fortbildungsschulen“?

* *O letošnjem Hrvaškem vinu* — piše „Gospodarski list“ — med drugim tako le: Gledé na množino sladkora se more letošnji vinski pridelek prištevati bolj srednjim letinam, ker kisline ima poprek za 6–10 od-

stotkov več kakor v navadnih letinah. Cena mu je zdaj, kolikor vemo, po 5 gld. za staro vedro. Kupcem se ta cena gledé na pridelano robo zdi dosti visoka.

* *Govejo kugo* — imajo v Galiciji in Bukovini, najnovejši čas pa se je prikazala tudi v doljni Avstriji in na Moravskem. Bati se je, da bi ta pošast zarad Rusko-turške vojske se ne razširila dalje po svetu.

Zdravniška stvar.

* *Zoper ozebljino.* — Nenadoma je „Novicam“ iz neznane prijateljske roke iz Vidma (Udine) te dni došel 254. list italijanskega časnika „Giornale di Udine“, ki nam priporoča, svetovati ljudem, ki na rokah ali nogah po ozebljinah trpijo, sledeče zdravilo, ki se lahko rabi in malo stane: Brž ko se prikažejo prva znamenja na roki ali nogi, da prihaja koža na prstih rudečkasta in prsti srbijo, vzemi mrzle vode, prilij nekoliko kapljic žveplene kisline (hudičevega olja) in s tako okisano mrzlo vodo umivaj in drgni več dni ozebljino in zgubil jo bodeš. — Prodamo, kakor smo kupili; če pomaga, kar je lahko mogoče, hvaležni bomo neznanemu prijatelju, ki nas je seznanil s tem zdravilom.

Politične stvari.

O pogodbi z Ogersko.

S pogodbo, ki jo ima Avstrija na novo skleniti za 10 let, ne gré naprej.

Saksonec grof Beust, v čegar možganih se je rodila misel dualistične države, je že s tem, da je moral izbrati si drugo polje zdaj za svoje delovanje, najbolj pokazal puhlost svoje politike; al nikdar še ni skúpilo se toliko družih reči, ki kažejo popolno ničevost te politike, kakor ravno zdaj. Ni nam znano, s kakimi občutki zdaj on iz Londona, kjer morebiti za Turke dela, gleda svoje delo, ko vidi, v kakih silah se vije Avstro-Ogerska v tem hipu, ko gre po novi pogodbi popraviti škodo prve. To pa vendar vemo, da vsak Avstrijsk in tudi Ogersk domoljub obsoja nesrečno roko, ki je našo državo zapeljala v toliko nerazrešljivih zmešnjav. Dve leti že je skoro ponovljenje pogodbe med Avstrijo in Ogersko neprenehoma na dnevnem redu, — dve leti že si prizadevate dve vladi, vravnati razmere, skoro leto in dan se tudi že državna zbora in delegaciji vkvarjajo s to neprijetno in sitno zadevo, a vspeh vsega tega je ta, da se je pri določivnih krogih vtrdilo prepričanje, da ponovljenje pogodbe je nemogoče. Krivdo tega valiti na to ali ono vlado, ta ali oni parlament, in očitati jima, da sta zavoljo nepoznanja obojih razmer premalo odjenljiva ter nimata dosti uma za obojne koristi, — to bi bilo krivično. Vzroka, zakaj je vse napenjanje prazno delo, je iskati v tem, da so razmere, po prvi pogodbi vstvarjene, po vse neneravne. Temelj pogodbe od leta 1867. je bil skupnost političnih interesov Avstrije in Ogerske. Po teh so se vstrojile vse naredbe in postave, ki jih je potrebovala nesrečna dualistična podoba države. Ogerska se je ločila od Avstrije, kakor si naredi žena, kateri skupno zakonsko življenje ne ugaja, svoje lastno gospodinjstvo. Osnovaleci dualizma so se nadjali, da se boste ob času nevarnosti obe polovici cesarstva zopet združili; al koliko se je do zdaj od te nade vresničilo? Največa napaka pa je bila ta, da so mislili, da to, kar se godi o političnih, se bo godilo tudi o materialnih vprašanjih. Al o gospodarskih in denarnih zadevah zahtevati skupnost interesov, je neneravna